

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – TASARIM BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
GTP105	TİPOGRAFİ	Zorunlu	3	YOK	27.10.2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Öğr. Gör. Rüstem Erdem & rustemerdem@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Salı, 16.00 – 17.00 ve Cuma, 16.00 – 17.00 & A Blok 106/B Blok MacLab				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Yazı karakterlerinin biçimsel özelliklerini, görsel iletişimdeki rolünü ve tasarım sürecindeki etkisini kavrayarak tipografiyi bilinçli bir şekilde kullanmalarını sağlamak bu dersin temel amacıdır.				
Ders Kitabı / Kitapları	BECER, Emre.(1997). İletişim ve Grafik Tasarım. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları. SARIKAVAK, Namık Kemal (2005) Çağdaş Tipografinin Temelleri. SARIKAVAK, Namık Kemal(2017) Kaligrafik ve Tipografik DeneySEL Tasarımlar.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Bu derste, öğretim yöntem ve teknikleri olarak anlatım, ödev, sınıf içi tartışma, problem çözme ve gösterip yaptırma kullanılacaktır.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Tipografinin temel kavramlarını (font, typeface, serif/sans serif, kerning, leading, tracking) tanımlayabilir.			
	2	Farklı yazı tiplerini biçimsel ve işlevsel açıdan analiz edebilir.			
	3	Tipografik hiyerarşi oluşturarak bilgi akışını görsel olarak düzenleyebilir.			
	4	Yazı karakterlerini tasarım bağlamında seçerek mesajın tonunu ve etkisini belirleyebilir.			
	5	Tasarım programlarında tipografik düzenlemeler yapabilir.			
	6	Tipografi ile görsel iletişim kurma becerisi geliştirerek tasarımlar oluşturabilir.			
	7	Tasarımlarında okunabilirlik, estetik ve işlevselliği dengeli biçimde uygulayabilir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ 1	Grafik Tasarım uygulamalarını gerçekleştirirken gerekli olan bilgi iletişim teknolojilerini başarı ile kullanabilme ve ilgili uygulamalar için gerekli olan modern teknikleri ve araçları etkin kullanabilmeyi öğrenirler.			
	PÇ 2	Farklı disiplinlere yönelik edindikleri bilgileri Grafik Tasarım uygulamalarında kullanabilme, yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme ve analiz edebilme becerisine sahip olurlar.			
	PÇ 3	Grafik Tasarım ile ilgili uygulamalarda, soruna tasarım kuramlarıyla çözüm üretebilme, takımlarda veya bireysel çalışmalarda sorumluluk alabilme becerisi kazanırlar.			
	PÇ 4	Grafik Tasarım ile ilgili mesleki ortam ve araçları kullanmayı öğrenirler ve tasarım sorununa yönelik geliştirdikleri projeleri el becerisi ile uygulaması öğrenirler.			
	PÇ 5	Grafik Tasarımın çeşitli teknik ve uygulama yaklaşımlarını bilerek, kazanılmış becerilerin bilgisayar destekli tasarım çalışmalarında kullanımını sağlayabilirler ve sanatsal becerilerini ve çalışmalarını dijital ortamda tasarlayabilirler.			
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Tipografi dersi, grafik tasarım, görsel iletişim, web tasarımı ve yayıncılık alanlarının temelini oluşturan hayati bir derstir. Bu ders, öğrencilere sadece yazı tiplerini ayırt etmeyi değil, aynı zamanda harflerin ve metin bloklarının görsel hiyerarşiyi, okunabilirliği ve anlamı nasıl etkilediğini öğretir. Öğrenci, doğru font seçimi, satır aralığı, boşluk ve mizanpaj tekniklerini kavrayarak, mesajı en etkili ve estetik biçimde iletme yeteneği kazanır. Bu derin bilgi, öğrencinin profesyonel projelerinde güçlü bir görsel dil oluşturmasını ve karmaşık metin tabanlı tasarımları (kitap, dergi, kurumsal kimlik, web arayüzü) başarıyla yönetmesini sağlayarak, alanındaki uzmanlık düzeyini doğrudan artırır.				

Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Genel terminolojiye giriş: Tipografinin tarihçesi ve temel kavramlar.	
	2. Hafta	Yazı Tipi Aileleri: Serif, sans serif, script, display font türleriyle uygulamalı inceleme.	
	3. Hafta	Harf Anatomisi: Harf yapısı, x yüksekliği, boşluklar, terminolojiyle çizim egzersizleri.	
	4. Hafta	Tipografik Ölçüler: Punto, satır aralığı (leading), harf aralığı (tracking), uygulamalı düzenlemeler.	
	5. Hafta	Kerning ve Okunabilirlik: Harf aralıklarının görsel etkisi, kerning egzersizleri.	
	6. Hafta	Tipografik Hiyerarşi: Başlık, alt başlık, metin düzeniyle bilgi akışı oluşturma.	
	7. Hafta	Renk ve Tipografi: Renk teorisiyle tipografi ilişkisi, kontrast ve vurgu çalışmaları.	
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	9. Hafta	Sayfa tasarımlarında tipografik unsurların uygulanması: Majiskül, minüskül, Serifli, serifsiz, kaligrafik yazılar.	
	10. Hafta	Sayfa tasarımlarında tipografik unsurların uygulanması: Espaslar, harf boşlukları, font seçimleri, Metin düzenleme biçimleri, bloklamalar ve okunabilirlik.	
	11. Hafta	Grid ve bölümleri: (Marjlar, sütunlar, sütun arası boşluklar, grid çizgileri, modüller ve akış çizgileri.) Grid çeşitleri: Manuskript grid, gotik grid, sütun grid, modüler grid ve diyagonal grid.	
	12. Hafta	Tipografik sistemler: Aks sistemi ve grid sistemi.	
	13. Hafta	Tipografik sistemler: Spiral sistem, modüler sistem ve serbest sistem	
	14. Hafta	Tipografik yaklaşımlar: Resimsel tipografi, üç boyutlu tipografi, kolaj tekniği ile tipografi, hareketli tipografi, deneysel tipografi, modüler tipografi.	
	15. Hafta	Genel Tekrar	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları		Sayısı
	Ara Sınav		1
	Kısa Sınav		-
	Ödev		6
	Devam		
	Uygulama		
	Proje		
	Yarıyıl Sonu Sınavı		1
	Toplam		8
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		